

Poštnina plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

V Ljubljani, dne 18. julija 1930.

šte. 29.

Podunavski agrarni blok.

V zadnji številki poročamo o pričelih razgovorih za ustvaritev agrarnega bloka podunavskih držav, v katerih bi bili za enkrat združeni poljedelski interesi Jugoslavije, Rumunije in Madžarske.

Iz izjave našega delegata Stojkovića, ki se v svrhu pripravljalnih razgovorov mudi v Budimpešti, je pričakovali, da pride do oživetitve tega bloka še pred pričetkom izvozne sezone.

Agrarni protekcionizem industrijskih držav, ki se z zaščitnimi carinami zadirajo uvozu poljskih pridelkov, je izževal v agrarnih državah težko gospodarsko krizo. V tem pogledu so intere-

si Jugoslavije, Rumunije in Madžarske eni in isti, ker je vsled agrarnega protekcionizma naših industrializiranih sosedov padla cena agrarnim pridelkom, kot skoraj edinemu izvoznemu predmetu teh treh držav tako globoko pod ceno, da prodaja skoraj ne krije več niti produkcijskih stroškov.

Temu nevzdržnemu stanju naj napravi konec omenjeni agrarni blok, ki bo potem skupne centrale urejeval carinsko politiko teh treh držav, oskrboval skupno prodajo agrarnih produktov in urejeval sporazumno, enotno sklepanje trgovinskih pogodb z drugimi državami v pogledu agrarnih produktov.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Ako se je med letom pokazalo, da je kaka terjatev nasproti našim dolžnikom postala popolnoma izgubljena, tedaj ni več samo dvomljiva, jo moramo že v seznamu iz računa dolžnikov popolnoma izločiti ter jo v računu zgube in dobička izkazati kot izgubo. Nasprotno pa v seznamu iz računa upnikov ne upoštevamo več onih spornih dolgov, za katere se je dognalo, da jih nismo dolžni poplačati. Tudi te zneske izkažemo v računu zgube in dobička, in sicer kot dobiček.

Vzemimo primer, da smo ob zaključevanju računov dognali, da se je v otvoritveni bilanci izkazano stanje **dubioznih terjatev** nasproti našim dolžnikom izpremenilo v toliko, da je od izkazanih Din 15.000.— postalo Din

5000 neizterljivih, tedaj popolnoma izgubljenih. Skupni seznam ostalih dvomljivih terjatev pa nam kaže znesek Din 12.000.—, kar znači, da je stanje dvomljivih terjatev padlo za Din 3.000.—. Za račun bilance imamo tedaj pasivno postavko Din 12.000.—. Za račun izgube in dobička pa postavko Din 5000.—, ki jo moramo izkazati kot izgubo, ker te terjatve tudi v izvlečku nismo upoštevali in smo jo črtali v salda-končni knjigi. Ker pa se je znesek ostalih dubioznih dolžnikov iz otvoritvene bilance znižal za Din 3.000.—, ki so nam jih dubiozni dolžniki med letom poplačali, ali pa poslali za to vsoto zopet plačila-zmožni, je ta znesek naš dobiček iz računa dubioznih dolžnikov in ga mo-

ramo kot takega vpisati v račun zgube in dobička.

Dubiozni dolg našim upnikom pa, ki je bil v otvoritveni bilanci izkazan z zneskom Dn 1800,— kot aktivna postavka, je bil med poslovnim letom sporazumno znižan na polovico tega zneska, vsled česar je znesek Din 900,—, predstavljajoč ostalo polovico dolga, ki smo ga v otvoritveni bilanci s protipostavko pod aktiva izločili iz premoženjskega računa, postal med poslovnim letom postavka za račun zgube in dobička kot izguba ter jo kot tako izkazamo. Seveda črtamo ostalo polovico v salda-kontni knjigi in je zato ne upoštevamo pri sestavi seznama.

Seveda je mogoč slučaj, da smo spor izravnali na ta način, da nam je bil celoten znesek črtan, vsled česar ga v sestavi seznama iz računa upnikov ne upoštevamo in smo ga v salda-kontni knjigi črtali. Tudi bi v tem slučaju ne igral nobene vloge v bilanci, kjer itak izkažemo račun upnikov za to svoto zmanjšan, niti v računu zgube in dobička, ker smo ga že pri otvoritveni bilanci izkazali kot aktivno postavko.

Lahko bi se tudi dogodilo, da smo med poslovnim letom spor izgubili in moramo celo vsoto plačati. Ker je — kot omenjeno — v otvoritveni bilanci cela vsota izkazana kot aktivna postavka, je vse, kar ob poslovnih bilanci več ne obstoji v naše dobro postavka za račun izgube in dobička kot zguba, dočim račun dubioznih dolgov ne igra vloge v bilanci, niti v račun zgube in dobička, če se je naša navedba v prejšnji (otvoritveni) bilanci izkazala kot ločna.

Ker smo v našem primeru polovico zneska Din 1800,—, ki smo ga v otvoritveni bilanci izkazali kot aktiva iz računa upnikov, je ostala polovica (t. j. Din 900,—) postavka za račun izgube in dobička kot izguba.

Račun blaga moramo takoj ob zaključku leta izpopolniti na ta način, da napravimo popis (**inventuro**) po načelih na str. 99 in 100 v 7. ter 114 in 115 v 8. letošnji številki. Popis blaga izvršimo po lastnih cenah z vštetimi režijskimi stroški.

Z inventuro ob sklepu leta ne smemo prav nič odlašati. Dočim lahko nekoliko odložimo vse druge predbilančne posle brez posebne škode za jasnost in realnost letnih računov, nam je točna evidenca stanja naših blagovnih zalog radi vedno menjajočih se prodaj in nakupov več ali manj onemogočena, če s popisom blaga odlašamo; zato smatramo inventuro vedno za najnujnejše predbilančno opravilo.

Ako nam je radi prezaposlenosti, ali zaradi kakega drugega tehtnega vzroka res nemogoče pričeti s popisovanjem blagovnih zalog takoj po sklepu leta, se moramo zaradi izključitve pomoči, ki napravijo letni račun neresničen, bodisi vsled previsokega ali pa premajhnega faliranja blaga, primerno zavarovati. Kakor vsi drugi računi, mora tudi blagovni račun v bilanci izkazovati ločno vrednost na sklepni dan o polnoči (v našem primeru 31. decembra 1930).

Popisovanje zalog navadno tudi traja po nekaj dni, in so običajno tekom inventiranja samega neizogibne spremembe na blagovnih zalogah. Da dosežemo jasnost navzlic temu, moramo od popisovanja popolnoma izključiti blago, ki smo ga prejeli po sklepnem dnevu, ker je to blago postalo del našega premoženja šele po sklepnem dnevu. Nasprotno pa moramo pri odprodajah še ne popisanega blaga, ki je bilo v našem skladišču pred zaključkom sklepnega dneva, voditi za te odprodaje poseben seznam ter odprodane množine blaga k inventiranim množinam prišteti, ker so na zaključni dan še vedno predstavljale del našega dobroimelja.

Mimogrede naj opozorim tudi na napako, ki je pri inventiranju kaj pogosta in povzroči nepravilnost bilance. Dogodi se namreč mnogokrat, da smo nekatero blago sprejeli v skladišče še pred sklepnim dnevom, nismo pa še prejeli računa za to blago, vsled česar tudi dobavitelja za prozivrednost nismo priznali v račun upnikov. Pred popisom to blago ni del našega premoženja, vsled česar ga tudi v inventuri ne smemo upoštevati.

Pri takih dobavah pa smo navadno plačali prevozne in druge stroške na račun tega blaga. Vsi plačani stroški na račun v inventuri nevpisanega blaga so aktivna postavka za bilanco, kolikor smo jih pred sklepom računov plačali. Ker jih tedaj izkazujemo v računu zgube in dobička kot izgubo obenem z drugimi blagovnimi stroški, moramo v poslovni bilanci to vsoto tudi v računu zgube in dobička vpisati radi izenačenja kot dobiček iz naslova: »predplačani blagovni stroški.«

Načeloma sicer ne odprodajamo blaga, za katerega še nismo prejeli računa, in dobavitelja za celotno vsoto še nismo priznali. Vendar so tudi take odprodaje blaga v trgovskem življenju precej pogoste in večkrat predstavljajo znatno vsoto, ki ulegne stanje premoženja ob letnem zaključevanju močno spremenili in nam pokazali vsled tega napačno sliko našega premoženja.

Ako smo izvršili tako odprodajo neinventiranega blaga pred sklepnim dnem in protivrednost za prodano blago v gotovini prejeli, je najbolj enostaven način, da prejemek za odprodano blago vslovimo v bilanco kot pasivno postavko pod naslovom: »prehodni

prejemki.« V poslovni bilanci za naslednje leto pa — ko smo dobavitelja za blago v račun upnikov med letom priznali — moramo to vsoto vpisali v račun izgube in dobička kot stornacijo pod dobiček. To storimo zlasti v onih slučajih, ko gre za manjše odprodaje, pri katerih tudi naš dobiček ni bil tako znaten, da bi predstavljal večjo, pomembnejšo vsoto.

Če pa smo odprodali večjo množino neinventiranega blaga, dasiravno brez računa, vendar pa po taki ceni, da nam je približen kosmati dobiček znan, moramo seveda to v bilanci — odnosno v računu zgube in dobička — upoštevati, kar izvedemo na ta način, da vsoto »prehodnega prejemka« kot pasivno postavko v bilanci izkažemo reducirano za tisto vsoto, ki predstavlja naš brutto dobiček, vsled česar je tudi čisti dobiček za to razliko večji. Naslednje leto po odobritvi računa dobaviteljev seveda tudi v račun izgube in dobička kot dobiček iz stornacije prehodnih prejemkov v prelečenem letu izkažemo ravno isto, reducirano vsoto.

(Nadaljevanje sledi.)

Novi civilnosodni in eksekucijski zakon.

Naš kralj je dne 10. t. m. podpisal novi civilnosodni in novi eksekucijski zakon, ki bo veljaven za celo državo.

Kolike važnosti je zlasti civilnosodni in eksekucijski zakon za Irgovino, je našim trgovcem, ki so imeli kake terjatve na teritoriju stare Srbije in Črne gore, pa tudi deloma Bosne in Hercegovine, prav dobro znano, ker često niso mogli priti do krilja že izloženih vsot.

Novi eksekucijski zakon bazira na temelju onih eksekucijskih predpisov, ki so doslej veljali v Sloveniji, vendar je moderniziran v toliko, da skuša na najlepši način ščititi koristni upnika, obenem pa tudi dolžnika obvarovati pred nepotrebnim in škodljivim upropaščanjem.

Tako določa zakon v interesu narodnega gospodarstva, da se eksekucija izvrši predvsem na one dele dolž-

nikovega premoženja, iz katerih pride upnik najlažje in najhitreje do plačila.

V istem interesu pa onemogoča novi zakon upropaščanje upnikov s tem, da se odslej ne bodo smeli zarubljeni predmeti prodajati pod najnižjo sprejemljivo vrednostjo in izključuje dodelanje škodljivo prakso, po kateri je bila dovoljena prodaja zarubljenih predmetov za vsako ceno. Posebni predpisi določajo najnižjo sprejemljivo ceno, pod katero se zarubljeni predmeti ne smejo prodajati.

Obenem onemogoča zakon izvršitev eksekucije, če je ta eksekucija za upnika brez koristi.

Nova zakona stopila v veljavo dne 1. januarja 1932 z izjemo za področje apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju ter velikega sodišča v Podgorici.

čudno razmerje cen.

Podatki o cenah, ki jih je nedavno objavila Delavska zbornica v Zagrebu, dokazujejo, da leži tudi v nesorazmernosti cen raznih življenskih potrebščin velik del vzroka sedanjega gospodarsko-kritičnega položaja.

Ako primerjamo današnje cene s predvojnimi in jih vzporedimo, vidimo, da so cene posameznim življenskim potrebščinam od leta 1913 do konca pretečenega leta v posameznih državah narastle za sledeče razmerje v odstotkih:

	Razsvetljava		
	Obleka	Hrana in kurjava	
Jugoslavija	109	33	119
Avstrija	83	—	103
Nemčija	72	18	49
Anglija	65	53	70
Švedska	84	50	40
Švica	67	55	35
Amerika U. S. A	61	50	—

Stanovanja so se tudi podražila v razmerju proti letu 1913 v Jugoslaviji za 102 odstotka, dočim so se v ostalih državah podražila: v Nemčiji za 26, v Angliji za 35, v U. S. Amerika pa za 54 odstotkov.

Se bolj zanimiv je podatek o splošni podražitvi življenskih potrebščin, katerih cene so v razmerju proti letu 1913 narastle v Jugoslaviji skupno za 51 odstotkov, v Franciji le za 24, v Avstriji za 32, v Angliji za 37, v Nemčiji za 38 in v Ameriki za 40 odstotkov.

Naravnost čudno je dejstvo, da se je

razsvetljava in kurjava pri nas najbolj podražila, dasiravno razpolagamo z obširnimi gozdovi in bogatimi premogovniki. Istotako prednjačimo v druginji obleke. Dalje so pri nas razmeroma najdražja stanovanja, ki so se podražila štirikrat bolj kot v Nemčiji.

Edino prehrana je ostala vzporedna s podražitvijo splošnega skupnega indeksa cen v drugih državah, kar znači, da so se ravno poljski pridelki pri nas najmanj podražili.

Podatki o splošnem življenskem indeksu pričajo, da smo razmeroma najdražji v Evropi, kar pa ne gre na rovaš našega, po pretežni večini poljedelskega gospodarstva z izjemo gozdarstva in premogovnikov, marveč je teh neenakih cen ter visoke številke življenskega indeksa krivo predvsem inozemstvo, zlasti industrijske države, ki ovirajo pot našemu izvoznemu blagu z agrarnim protekcionizmom, vsled česar se pokaže razlika drugod na škodo trgovine, ker prevelika draginja zmanjšuje konsumno moč kupovalcev.

Poleg znižanja cen na višino, ki bi bila sorazmerno enaka onim v drugih državah, je potrebna tudi regulacija teh cen vsaj v toliko, da bi bila podražitev posameznih življenskih potrebščin nasproti predvojnimi cenam vsaj približno izenačena. Dokler bodo obstajale tako nenormalne razlike v cenah, ni govora o izbolšanju konjunktуре in gospodarskega stanja.

Položaj na našem lesnem trgu.

Stagnacija na našem lesnem tržišču nikakor noče ponehati. Položaj je celo iz dneva v dan slabši, dasiravno ni obupen.

Vzroki ne liče toliko v ruski trgovinski ekspanzivnosti, vsaj ne na naših stalnih tržiščih, kot v splošni, svetovni gospodarski krizi, ki je v državah naših odjemalcev omejila gradbeno delavnost.

Pričakovanje, da se razvije lesna trgovina s Španijo se dosedaj ni uresničilo. Poleg neugodne konjunktуре v

Španiji je glavni vzrok nerazvite lesne trgovine tudi ta, da je doslej pesela vedno kolebala ter v njeno slonovitost niso imeli zaupanja niti Španci sami. Poskušali so se sicer nekateri večji nakupi pri nas; vendar z ozirom na to nestabilnost španske valute ni moglo priti do sklepov, zlasti zato ne, ker se niso kupci in prodajalci mogli zediniti na bazi kake zdrave valute. Upajmo, da bo stabilizacijski načrt španske pesete ustvaril boljše možnosti za kupčijo.

Cene so šle zadnje čase za gradbeni les močno navzdol. Posebno smrekovina in jelovina je padla v ceni za 30 do 100 dinarjev pri kubičnem metru. Tudi druge cene so nazadovale, vendar ne tako močno. Izjemo tvorijo hrastovi pragovi, ki so se obdržali na stari višini. Tudi bukovni pragovi imajo ustaljeno ceno, ker se zadnje čase precej iščejo.

Hrastovina na panju, za katero so se pri lanskih dražbah v Hrvaški in Slavoniji lesna podjetja naravnost trgala ter jo preplačevala, danes le s ležavo najde kupca, in je konkurenca med dražitelji ponehala ter doseže prodaja navadno le najnižji ponudek.

Tudi pri nas je že precej ponehala nezdrava konkurenca pri kupovanju lesa na panju, za katerega so se še nedavno plačevale neverjetno visoke vsote. Posledice tega nezdravega tekovanja bo gotovo občutila velika večina naših lesnih trgovcev.

V zvezi s pocenitvijo lesa je nujna potreba, da se današnjim cenam primerno izpremenijo tudi predpisi za zavarovanje valute in znižajo cene tega pravilnika, ker že dolgo ne odgovarjajo več dejanskim cenam.

V Sloveniji se mnogo greši s tem, da se manjši žagarji nikakor nočejo prilagoditi potrebam lesnega trga in venomer režejo le »colarice«, katerih zaloge se nevarno kopičijo, dočim najdemo morali lažjo prodajo.

Priporočljivo je, da se žagarji redno informirajo o potrebah trga, katerih najboljšo sliko podajajo borzna povpraševanja. Tudi lesna trgovina mora računati s tem, da je možnost prodaje blaga, ki je bolj iskano, veliko večja od možnosti prodaje onih vrst blaga, ki se je vsled starih običajev pri rezanju napokilo tako, da sploh ne najde kupca.

Ravno ta povpraševanja nam dokazujejo tudi glede dolžine, da sicer še vedno prevladujejo štirimeterske enote. Vedno bolj pa so iskane tudi daljše in krajše vrste rezanega lesa, zlasti 3, 5 in 6meterske dolžine.

Razne komisije zahtevajo različne dolžine in različne dimenzije, zato bo prevdaren žagar opustil staro ravado, da se osemmeterski hločki nemudoma

razrežejo na dva štirimeterska, marveč bo to storil šele tedaj, ko se pokaže za to potreba. Še v večji meri prihaja to v poštev pri daljših hlokih od osem metrov naprej ter pri vseh onih komadih, ki merijo nad štiri metre. Zaloga takih hlokov omogoča sklepe za razne komisije in je vredna več kot isti les, zrezan v štirimeterskih colaricah, ki leži brez odjemalca mesece in celo leta.

Manipulacija izvoznega blaga naj bo bolj skrbna kot doslej, ko je po malomarnosti bil največkrat rez tak, da so cele cunje visele od razžaganih komadov. Poleg tega pa najde danes paralelno blago veliko lažje kupca za višjo ceno kot konično blago po nižji ceni, kar morajo naši žagarji resno upoštevati.

Pri žamanju se opaža vsepovsod velika, popolnoma neumestna in napačna štedljivost. Radi enega pridobljenega centimetra na širini je prva škoda to, da je blago najmanj za en razred nižje klasificirano, ne glede na dejstvo, da vsled par takih komadov izgubi lepo lice cela zaloga in napravi na kupca slab utis. Par takih komadov je v stanu izbiti ceno celi zalogi za dvajset in več dinarjev pri kubičnem metru, poleg tega pa je ob površnih pogodbah vzrok sporov in velikih stroškov.

Izvozni trg zahteva polne mere in skrbno, solidno manipulacijo. Slabo manipulirano blago pa težko najde kupca, čeludi za močno znižano ceno, ki že sama po sebi slabo vpliva na že itak neugoden položaj v lesni trgovini.

Izgledi za skorajšnje izboljšanje trgovine z gradbenim lesom so spričo zaključujoče se stavbne sezone minimalni, zato tem več previdnosti pri manipulaciji, sušenju in zlaganju, da zaloge ne bodo trpele na kakovosti.

Nekaj več upanja je pri bukovini in trdem lesu, ki najde tudi po zaključku stavbne sezone še vedno kupca. Tudi pragovi, hrastovi in bukovni, obelajo še ostali predmet živahnejše kupčije.

Največ izgleda pa imajo za sedaj drva, ker so vsled lanskih in letošnjih nakupov zaloge v inozemstvu kolikor toliko zmanjšane. Prosimi moramo seveda za kolikor mogoče pošteno zimo, ki ima tudi svoje dobre strani.

Splošni položaj našega lesnega trga nikakor ni rožnat, vendar pa tudi ne obupen. Vsekakor pa rabi lesna trgovina, ki predstavlja velik del našega narodnega gospodarstva vsestransee

podpore merodajnih činiteljev. Upajmo da najdemo na upravljajočih mestih dovolj razumevanja za njen kritičen položaj.

Gospodarske beležke.

Davčne reklamacije.

Srežki gremij trgovcev v Celju je z ozirom na vprašanje, kdaj sme davčni zavezanec prisostvovati sejam reklamacijskega odbora, objavil sledeče pojasnilo:

Po pravilniku k členu 134. zakona o neposrednih davkih davčni zavezanec nimajo pravice prisostvovati sejam reklamacijskega odbora in je stvar presoje reklamacijskega odbora, ali hoče davčnemu zavezancu dovoliti, da tudi usno razloži svoje pritožbe. Predpogoj takega dovoljenja pa je, da je davčni zavezanec za to v svoji pritožbi **izrecno prosil**. Ker se vrši postopanje pred reklamacijskim odborom praviloma brez navzočnosti davčnega zavezanca, mora davčno oblastvo druge stopnje razglasiti po pristojnih občinah samo dan, ko bo odbor razpravljal o pritožbah, vloženih iz dotične občine. Davčni zavezanec se mora ravnati po tem razglasu, ker osebnega obvestila ne dobi, če-tudi je v pritožbi predlagal zaslišanje pred reklamacijskim odborom. Davčni zavezanec, ki je predlagal zaslišanje pred reklamacijskim odborom, se mora forej na dan razprave iz lastnega nagiba zglasiti, da ga odbor more zaslišati, če to smatra za potrebno. Če ga na dan, ko se razpravlja o njegovem predmetu, ni v zgradbi, kjer se vrši razprava reklamacijskega odbora, se razprava radi tega ne odloži, ker se smatra, da ve za dan razprave in razglasa, ki ga je izvršila občina.

Pravkar je izšel v založbi tiskarne »MERKUR« v Ljubljani kot ponatisk iz Službenega lista »Zakon o pobijanju nelojalne konkurence«. Cena izvodu je Din 6— ter se naroča v tiskarni »Merkur« v Ljubljani, dobi se pa tudi v vseh knjigarnah

Hmeljarska kriza.

Vsled nadprodukcije hmelja, ki je nastala kot posledica ugodnih tržnih razmer za hmelj, ki so marsikoga napotile, da je opustil druge poljedelske kulture in jih izpremenil v hmeljnike, je seveda postala možnost prodaje hmelja vedno manjša, kar je končno tudi mnoge hmeljarje prisililo k opustitvi ali vsaj znatni omejitvi hmeljnikov.

V razmerju proti drugim državam se je največ hmeljnikov opustilo v Jugoslaviji, kjer so letos nasadi zmanjšani za 49 odstotkov, slede po vrsti: Francija s 25%, Belgija z 18%, Nemčija s 14% in Čehoslovaška s 15% zmanjšane ploskve hmeljskih nasadov.

Navzlic temu, da je Nemčija ploskev nasadov razmeroma najmanj omejila, pa zahtevajo nemški hmeljarji z vsjo energijo, naj vlada že itak visoke uvozne carine na hmelj še bolj zviša.

Zanimivo je za Jugoslavijo, ki je bila prisiljena nasade med vsemi evropskimi državami najbolj skržiti, da je skrcenje ploskve v Sloveniji znašalo 30% v Vojvodini pa celo 68%.

Stabilizacija dinarja.

Po izjavi našega finančnega ministra je vlada trdnostno odločena, da stabilizira dinar na sedanji višini, ki neizpremenjeno traja že šliri leta.

Za stabiliziranje so dani vsi pogoji, ker znaša kovinsko kritje pri Narodni banki 2.760 milijonov ali 48,5% skupnega obloka bankovcev, v devizah pa je kritja za poldrugo milijardo lir.

Tudi razmeroma majhen obtok bankovcev, ki znaša 5,5 milijard dinarjev ustvarja pogoj za stabilizacijo.

Ob sedanji stabilnosti dinarja je zakonska stabilizacija samo formelen akt, ki bo pa vsekakor ugodno vplival na našo zunanjo trgovino.

Investicije za graditev železniškega omrežja.

Ker je v naši državi potreba po zgraditvi novih železniških prog še vedno zelo velika, država pa sama ne zmore obenem stroškov za investicijo, se bo odslej, po izjavi generalnega direktorja državnih železnic finansiranje železniških novogradb vršilo na ta način, da bo za potrebna denarna sredstva moralo skrbeti podjetje, ki bo graditev prevzelo. Država pa bo investirani kapital amortizirala v dvajsetih letih.

Ta način financiranja železniških gradb ima poleg razbremenitve državnih proračunov in pospešitve dograditev potrebnega omrežja še to dobro stran, da nudi domačemu kapitalu, ki ga leži toliko neizrabljenega v denarnih zavodih, možnost ugodne in rentabilne naložbe.

Naša trgovinska pogajanja z Avstrijo

so ponovno prekinjena, ker naša delegacija ne more pristati na povišanje carin na živino, ki so eden glavnih predmetov našega izvoza.

Kot znano so se pričela pogajanja za revizijo naše trgovinske pogodbe z Avstrijo, ker je bilo Avstriji nemogoče izvesti pojedelski carinsko - zaščitni program brez našega pristanka, dokler je v veljavi še naša trgovinska pogodba.

Ker ni bilo doslej mogoče doseči sporazuma, je tudi uveljavljene revizije madžarsko - avstrijske trgovinske pogodbe nemogoče.

Naša delegacija se mudi še vedno na Dunaju, kamor se je povrnil tudi naš dunajski poslanik, dr. G. Angjelinović z novimi instrukcijami.

Nova podružnica državne hipotekarne banke.

Na željo gospodarskih krogov v Vrbaski banovini se ustanovi 1. septembra podružnica gornje banke v Banja Luki.

Znižanje uvoznih carin na stroje.

Radi čimvečje industrijalizacije države se izdeluje v finančnem in trgovinskem ministristvu načrt, po katerem naj bi se carinske posilavke za uvoz strojev za industrijalizacijo znižale.

Nemčija se zanima za naše sadje.

Nemčija stoji kot odjemalka našega sadja, zlasti jabolk, na drugem mestu za Avstrijo in je lansko leto znašal naš uvoz jabolk v Nemčijo nad 300 vagonov.

Po poročilu zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je letos v Nemčiji zanimanje za naše sadje še večje in bi zamogli to izvozno postavko znatno zvišati. Interesenti naj se obrnejo na omenjeni zavod, ki jim rad da brezplačna pojasnila.

Pripomniti pa moramo, da je lani slabota sortiranje in pakiranje vzbudilo v Nemčiji mnogo nevolje. Zato je treba letos v interesu našega trgovinskega ugleda tem nedostalkom posvetiti prav posebno pozornost, da dvignemo dober glas naših pridelavko.

Glavni vzroki svetovne gospodarske krize.

Na zadnji konferenci mednarodne trgovske zbornice v Parizu so bili ugotovljeni sledeči glavni vzroki splošne gospodarske krize:

1. nadprodukcija, ker se je industrija med vojno in po vojni prehitro razvijala;
2. poljedelska kriza, ki ima za posledico zmanjšanje kupovalne moči;
3. razmere v Rusiji in Kini, ki so poslabšale življenski položaj skoraj 900 milijonom ljudi;
4. previsoka obresna mera kreditov.

Opozorilo trgovcem davko-plačevalcem.

Davčna uprava za mesto Ljubljana naznanja, da je razpored pridobnine in pavšalnega davka na poslovni promet za davčno leto 1930 razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami v času od 14. do vŕtelega 21. l. m. pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5-1, soba 4. Vsi davčni zavezanci bodo še posebej obveščeni o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku s plačilnimi nalogi (obvestili). Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 20 dni po prejemu plačilnega naloga. Kolek za priložbe 20 Din.

Žetev na Balkanu.

Dočim so naša poročila o stanju žetve več ali manj neločna, večkrat v posameznih pokrajinah, si je mogoče na podlagi teh podatkov ustvariti sliko, ki kaže, da bo pridelek sicer nekoliko manjši od lanske — izredno dobre letine, vendar pa bo večji kot povprečna, srednje dobra žetev.

Rumunija ima zelo dobro letino ter bo imela mnogo blaga za izvoz.

Tudi Bolgarska žetev je izredno dobra, na vsak način nekoliko boljša od lanske, ki je bila prav slaba, in si že sedaj ustvarja pogoje za izvoz.

Grčija je letos pridelala malo ter bo najbrž svoje potrebe krila pri nas.

Tujski promet v Splitu.

V juniju je tujski promet v Splitu dosegel rekordne številke in je znašal -8.688 izletnikov nasproti 14.303 v lanskem juniju.

Od turistov je bilo (v oklepaju podatki za lanski junij): 11.604 jugoslovenov (8524) in 7084 inozemcev (5779).

Inozemci pripadajo sledečim narodnostim: Avstrijci 1768 (1425), Čehoslovaki 984 (1032), Italijani 482 (399), Poljaki 284 (210), Madžari 273 (129), Amerikanci 195 (123), Angleži 269 (136), Danci 95 (37), Francozi 130 (58).

Za pospeševanje tujkega prometa.

Kralj je dne 14. t. m. podpisal zakon o pospeševanju hotelske industrije, s katerim so vn aših letoviščnih in kopališčnih krajih za dobo 15 let dane davčne olajšave in oprostitve tako za zabave in godbo v onih hotelih, ki odgovarjajo modernim zahtevam. Zakon slopi v veljavo takoj.

Dohodki železniškega prometa.

Saobračajni pregled prinaša podatke dohodkov iz tovarnega in osebnega prometa v pretečenem letu, iz katerih posnemamo, da so znašali skupni lanski dohodki iz **tovarnega prometa** 1885.5 milijona dinarjev in so bili za nad 170 milijonov večji kot leta 1929.

Dohodki **osebnega prometa** pa so vrgli 817 milijonov dinarjev ter so bili za 16 milijonov dinarjev manjši kot leta 1929.

Zborovanje naše kamene industrije.

Dne 23. t. m. se vrši v Beogradu konferenca industrije kamna, ki se bo bavila z načrtom enotnega sortiranja tlakovnega in drugega kamna ter z vprašanjem izvoza obdelanega kamna.

Trgovinska pogodba s Turčijo.

Pričetkom prihodnjega meseca pripe v Beograd delegacija turške vlade v svrhu sklepa trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

Lombardna posojila na delnice Narodne banke

bo odslej dajala tudi Poštna hranilnica po 7% in sicer bo znašalo lombardno posojilo Din 6500 na komad.

Sekcija za izvoz vina.

se ustanovi pri Privilegirani izvozniki družbi v Beogradu. Načrt za ustanovitev te sekcije, ki naj bi omilila vinsko krizo, je predložen trgovinskemu ministru v odobritev.

Cene na debelo.

Indeks cen na debelo je v stalnem padanju, kar dokazujejo podatki o stanju cen na debelo koncem junija v primerjavi z januarskimi, ki iudijo sledečo sliko:

	Januar:	Junij:
Francija	85.2	80.4
Nemčija	98.8	92.9
Zed. države	93.3	86.5
Anglija	86.9	78.6
Italija	69.3	63.2

Poravnava.

Košena Ivan, posest. in mesar v Ljubljani, Kolodvorska ulica. Poravnalni narok 31. julija ob desetih pri deželnem sodišču v Ljubljani. Rok za prijavo terjatev do 26. julija. Ponuja 40%.

Požun France, trgovec z usnjem, Trbovlje-Loke. Rok za prijavo terjatev do 25. julija. Narok dne 6. avgusta ob devetih pri okrož. sodišču v Celju. Ponuena je 40% poravnava.

Odprava konkurza.

Kern Justina, trgovka v Mariboru. Konkurs odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Po šlrnem svetu.

Uvoz sovjetskega blaga v Ameriko onemogočen.

Casopisje objavlja senzacionalno vest, da je Amerika zavrnila 14 ruskih parobrodov, naloženih z lesom na podlagi novega carinskega zakona, kateri prepoveduje uvoz blaga iz držav, ki imajo uvedeno prisilno delo ali kuluk za dolično blago. Po tem zakonu je prepovedan uvoz produktov onih podjetij, v katerih delajo kaznjenci farm, ki izkoriščajo urojence in tudi podjetij brez normalno plačanih delavcev.

Ta prepoved ulegne imeti z ozirom na rusko izvozno trgovino nepregledne posledice. Škodila pa bo tudi vsem lesno-izvoznim državam, ker si bo moral ruski les, ki je doslej imel v Ameriki najboljšega odjemalca, poiskati druga tržišča.

Dvomljudni gospodarski uspehi italijanske žitne bitke.

Forsiranje setve žita v Italiji se je moralo izvršiti na škodo drugih poljskih pridelkov, ki za Italijo niso nič manj važni in potrebni. Tako so se znižale letos posejane ploskve drugih pridelkov v razmerju proti lanskemu (v hektarih): pri koruzi od 1.413.380 na 1.396.415, pri rižu od 137.230 na 127.230, pri krompirju od 353.890 na 345.220, istotako so se zmanjšale ploskve posejane z lanom, konopljo, in sladkorno peso. Značilno je, da se je razmeroma najbolj zmanjšala ploskovna selev riža, ki je za Italijo eden glavnih pridelkov.

Amerika dovolila izkrcati ruski les.

Na drugem mestu prinašamo notico o prepovedi izkrcanja ruskega lesa v Ameriki. Na posredovanje Anglije pa je ameriška vlada po najnovejših poročilih končno le dovolila izkrcanje došlega lesa, kakor tudi onega, ki se nahaja že na potu.

Avstrijski lesni izvoz nazaduje.

Avstrija je izvažala znatne količine lesa zlasti v Nemčijo. Letošnji izvozni podatki za maj pa kažejo, da je nasprotno lanskemu izvozu v maju letošnji izvoz tako močno nazadoval, da predstavlja komaj eno tretjino lanskega izvoženega okroglega in komaj eno sedmino rezanega lesa.

Domneva se, da je glavni vzrok nazadovanja sovjetska konkurenca. Ker si bo avstrijski les iskal možnost prodaje v naših tržiščih, je jasno, da bo pomenilo to povečanje ponudb nov udarec za našo lesno trgovino.

Žitna letina v Ameriki.

Cenilev letošnje letine v Zedinjenih državah Amerike kaže srednji pridelek, ki bo sicer pri pšenici za malenkost večji od lanskega, vendar pa ne bo dosegel povprečnega letnega pridelka. Nekoliko boljše je obrodila koruza, kjer se računa, da bo pridelek za 8 do 9% boljši od lanskega in se ceni pridelek nad povprečno letino.

Letina v Kanadi, ki je največja žitnica sveta, se še ni točno precenila, a prevladuje mnenje, da bo letošnji pridelek enak lanskemu.

Trgovska pogajanja med Grčijo in Rumunija prekinjena.

Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Grčijo in Rumunijo so se nenadoma prekinila, ker je rumunska delegacija odločno odklonila grško zahtevo po svobodni plovbi na Donavi ter izjavila, da je pripravljena razpravljati samo o carinski zadevah.

Usnjarska in krznarska kriza v Nemčiji.

Zadnje čase preživlja usnjarska in krznarska industrija v Nemčiji težko krizo. Dasiravno izvoz pada in raste izvoz, je vsled neugodne konjunktore v državi močno padel konsum, vsled česar so bile tvornice prisiljene omejiti proizvodnjo za eno četrtino. V zvezi s tem so tudi padle cene usnjarskim in krznarskim izdelkom za nad 30 odstotkov.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Rumunska zunanja trgovina

se je v letošnjem prvem četrtletju nekoliko izboljšala vsled narastlega izvoza, a je v kljub temu še vedno pasivna za 1.130 milijonov lejev, dočim je pasivnost lanskega prvega četrtletja znašala 2.211 milijonov lejev.

Vrednost uvoza letošnjega prvega četrtletja znaša 6.643, izvoza pa 5.513 milijonov lejev.

Nevzdržno nazadovanje prometa v Trstu.

Podatki za pristaniški promet v Trstu v prvih petih mesecih letos prikazujejo, da je letošnji promet nasproti lanskemu v istem času padel za 27.100 vagonov. Najobčutnejše je nazadovanje prometa v maju, ki je letos znašal 38.160 vagonov, lani pa 54.000 vagonov.

Nazadovanje argentinskega izvoza.

Poročilo o izvozu iz Argentine, katere glavni predmeti izvoza so zlasti žito in goveja živina, oziroma meso, kažejo v letošnjih prvih štirih mesecih občutno nazadovanje nasproti lanskemu istodobnemu izvozu. Vrednost izvoza, ki je lani znašala 369 milijonov pezov, je letos nazadovala za tretjino ter znašala komaj 248 milijonov.

Žetev v Rusiji.

Sodeč po ruskih in ameriških poročilih bo letošnji pridelek žita v Rusiji nekoliko večji, ker kaže letina dobro in je tudi posejana površina v razmerju proti lanskemu narasla v večjem delu države za 10 — 11%; vendar uspehi ne dosegajo po programu določenih množin.

Dopust v Fordovih tvornicah.

Da Fordu spričo gospodarske depresije ni bilo potreba odpuščali delavstvo po vzorcu drugih industrijskih podjetij je ustavil za 14 dni obračovanje v svojih tovarnah in dal delavstvu ter nastavljenecem kolektiven dopust za to dobo.

Število prebivalcev v Albaniji.

Te dni zaključeno ljudsko štetje v Albaniji izkazuje 1.303.000 prebivalcev.

Insolvenca velike slovenske lesne tvrdke v Trstu.

Znana slovenska lesna tvrdka v Trstu Mankoč, Gostiša & Co je šla v konkurz. Ugotovljeni narok je določen za 6. avgust.

Uvoz živine v Italijo.

Naraščajoče številke vrednosti v Italijo uvožene živine pričajo, da živinoreja v Italiji v kljub veliki propagandi še vedno stalno nazaduje. Vrednost uvožene živine je znašala leta 1927. 408 milijonov lir, leta 1928. 570 milijonov in lansko leto 670 milijonov lir. Kot glavni uvoznik prihaja v poštev naša država.

Novo napovedana živinorejska propaganda v Italiji tudi po mnenju samih italijanskih strokovnjakov ne bo uspešna, ker za dosego pomembnih uspehov niso dani potrebni pogoji.

Polom dveh italijanskih bank.

Banka »Credito Regionale Ligure« v Genovi z delniško glavnico šest milijonov lir je zaprosila za uvedbo prisilne poravnave.

Banka »Credito Padano« v Milanu je istotako zaprosila za poravnavo ter nudi upnikom 45 odstotkov.

Prebivalstvo Newyorka.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Newyork 6, 958.800 prebivalcev, tedaj se je v desetih letih prebivalstvo pomnožilo za 379.000 oseb.

Brezposelnost v Nemčiji.

Nemški minister za delo je parlamentu objavil, da znaša število brezposelnih v Nemčiji 2,145.000 ljudi.

Število brezposelnih v Angliji

se je lekom tedna zopet pomnožilo za 75.250 oseb in znaša torej skoraj 1 milijon 900.000. Nasproti lanskemu stanju brezposelnih se je število pomnožilo za skoraj tri četrt milijona oseb.

Znižanje diskonta.

Svicarska narodna banka je znižala diskontno mero od 3% na 2½%.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	274.90	274.28
1 ameriški dolar	56.50	56.80
1 avstrijski šiling	8.—	7.97
1 belga	7.90	7.87
1 belgijski lev	—41	—40
1 češkoslovaška krona	1.676	1.67
1 francoski frank	2.219	2.22
1 grška dragma	—73	—73
1 hol. goldinar	22.70	22.70
1 italijanska lira	2.964	2.95
1 kanadski dolar	56.20	56.20
1 madžarski pengő	9.90	9.89
1 nemška marka	13.50	13.46
1 nemška marka	14.52	13.48
1 poljski zlot	6.34	6.35
1 rumunski lej	—3360	—35
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.58	6.62
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 zlati frank	10.959	10.96
1 turška lira	26.30	26.30
1 argentinski pezos	21.—	21.—
1 danska krona	15.13	15.13
1 švedska krona	15.18	15.18
1 norveška krona	15.13	15.13

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 432.75—433, 7½% Blairovo posojilo 85 do 85.50, 8% Blairovo posojilo 95 do 96, investicijsko posojilo 86—87, tobačne srečke 42— ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 84.50 do 84.60, 4½% bosanske agrarne obveznice 54—54.20, begluške obveznice 75—80.

Stanje državnih papirjev je čvrsto. Močno so se okrepile obveznice Državne hipotekarne banke.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 905—910, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 118, Ruše 280—300, Sirojne tovarne 75, Narodna banka 8250—8300, Trboveljska premogokopna 402 do 405, Union 191 do 192, Kranjska industrijska družba 288.

Stanje bančnih efektov neizpremenjeno, dočim kažejo industrijski papirji slabjšo tendenco. Trboveljska je zopet nazadovala.

Tržna poročila.

Podražitev umetne svile v Franciji.

Po stalnem padanju cen za umetno svilo prihaja iz Pariza vest, da so tam mošnji tvorničarji povišali ceno umetne svile za 1 do 2 franka pri kg.

Nadaljni padec cen svilenih kokonov v Italiji.

Cene svilenih kokonov v Italiji so zadnji čas padle tako nizko, kakor že niso bile 40 let ter se gibajo v višini 6—7 lir za kg. Značilno pa je dejstvo, da se plačujcjo kokoni na Japonskem, ki je najopasnejša konkurentinja Italiji po 10—11 lir za kg.

Baker.

Iz cen je v cenah ponovno nazadoval ter je mednarodni bakreni kartel znižal cene skoraj za 5%. Medtem ko so cene bakra v aprilu nekoliko okrepile po prejšnjem padanju, so od tedaj zopet padle skoraj za celo trefjino.

ZITO:

Pšenica: bačka, 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 250—252.50; bačka, 78 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 242.50 do 245; bačka, 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 237.50—240; nova bačka, uzaneno blago brez doplačila, dobava meseca julija 210—212.50; nova bačka, uzaneno blago brez doplačila, dobava meseca avgusta 220—222.50.

Rž: nova, 72 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 160—162.50.

Meka: pšenična 0/g, fco vagon Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo v 30 dneh 405—410.

Koruza: popolnoma suha, dobava meseca julija, plačilo v 30 dneh 162.50—165.

Ječmen: novi bački spomladanski, 68/69 kg 165—167.50; novi bački ozimni, 66 kg 155 do 157.50.

Oves: bački, navadna vozina 195—200.

Motvoz Grosuplje.

Cene živine v Zagrebu.

Vkljub razmeroma majhnemu dogonu v zadnjem tednu so šele cene pri nekaterih vrstah goveje živine v Zagrebu nekoliko navzdol ter so beležile sledeče:

Goveja živina (za kg žive teže): biki 7-8 Din; krave-mlekarice 7-9, za meso 4:50-6:50, bosanske 4:50-5, junice za rejo 8:50-9:50, za meso 5-7:50, junci za meso 5-7:50, la 8-9, la 5-7, voli la 8:50-9, la 7-8, bosanski 5:50 do 7; telela živa 12-13:50, zaklana 14:50-15:50.

Konji: težko-tovorni par 10.000 do 12 tisoč Din, lahki-vozni par 8.000-9.000, kmečki par 6.000-8.000; žrebeta do 1 leta Din 1.000-1.500 komad, do dveh let 1.500-2.000 Din komad; konji za meso Din 1:25-1:50 za kg žive teže.

Svinje: domače-pitane Din 11-11:50, sremške-zaklane Din 14-16, svinje do enega leta Din 10-11, nad eno leto 10-12 Din za kg; pujski (odrojki) živi Din 120 do 300 za komad.

Cene žita v Bolgariji.

gredo naglo navzgor. Tako je ječmen poskočil tekom tedna v ceni od 1:80 na 2:10 leja. Tudi koruza je šla navzgor ter se plačuje po 2:85 leja.

Cene perutnine v Sarajevu.

Na zadnjem sejmu se je plačevalo za par piščancev 20-50 Din, kokoši za par 40-70 Din, par rac 30-60 Din, par gosk 80-120 Din, par puranov 80 do 120 Din.

Jajca.

so v tekočem tednu skoraj nepričakovano padla v ceni ter se plačujejo po 75 par komad. Berlin plačuje po 7:50 do 7:75 pfenigov (Din 1 do 1:5).

Cene živine v Italiji.

Na milanskem trgu se plačuje goveja živina po 3:20 do 4:70 lir za kg žive teže, meso pa ima ceno 8:95 do 10:25 lir. Krave: živa teža 2:60 do 4:70 lir, mrtva teža 8:70 do 9:75.

Cene krme v Zagrebu.

Detelja (za 100 kg) Din 75-100, seno 50-75, slama 50-75.

Železo pred pocenitvijo.

Ameriški železninarski trust je bil primoran znižati ceno železu za približno 11% v zadnjem času. Evropski železninarji skušajo sicer še vedno vzdržati stare cene, in doslej še niso popustili, vendar bodo morali spričo zadnjih padcev cen v Ameriki tudi oni navzdol.

Lesni trg.

Natančno tehtanje lesa na železnici.

Ker se je zadnje čase večkrat dogodilo, da je bil pri železniškem prevozu lesa konstatiran primanjkljaj na teži, je generalna direkcija železnic naročila, vsem železniškim postajam, da morajo pri tehtanju lesa zelo natančno postopati in tudi pripomniti, če je bilo blago oddano v mokrem stanju, ker se lahko med poljo usuši. Tako pripomba mora pošiljatelj podpisati. Če odkloni podpis, je dolžna železnica odklonitev podpisa na voznem listu zabeležiti.

Zanimanje za hrastovino v Holandski.

Po poročilu našega konzulata v Rotterdamu se zanima za našo hrastovino rotterdamska tvrdka C. Boersen, Tasmanstraat 31-33. Interesenti naj ponudijo direktno tvrdki, ali pa goriimenovanemu konzulatu.

DOBAVE:

1500 komadov železniških pragov, predvsem hraslovih nabavijo grške železnice. Pogoji na razpolago pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

300 m suhih bukovih drv kupi mestno načelstvo v Ljubljani. Zapečateni ponudbe z naznačbo cene franko vagon Ljubljana - dolenski kolodvor je predložili mestnemu gospodarskemu uradu do 31. t. m.

60 m plohov nabavi do 21. t. m. direkcija državnega rudnika v Velenju. Pogoji pri Zbornici TOI v Ljubljani.

10.000 komadov ograjnih štakeljnov, 300 komadov drogov,

300 komadov hrastovih stebrov za ograje, nabavi do 21. t. m. gradbeni oddelek železniške direkcije v Ljubljani.

Strojni oddelek iste direkcije pa nabavi do 24. t. m.: 600 ročajev za armature, 900 ročajev za kladiva, 100 ročajev za lopate in 200 toporišč za krampe. Pogoji pri omenjenih dveh oddelkih.

Hraslove pragove in 100 m borovih plohov dobavi do 23. t. m. direkcija državnega rudnika v Kakanju. Načinčni pogoji istotam.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA:

Položaj na lesnem tržišču se še vedno izboljša. Značilno je, da so vsa naša pristanišča, zlasti Sušak in Split natrpana z lesom, ki ne najde kupca.

Edino drva so predmet živahnejše kupčije, vendar so cene še vedno veliko prenizke.

Cene so šle tekom zadnjih dni nekoliko navzdol in sicer se nolirajo na borzi za m³, franko vagon, nakladalna poslaja sledeče cene:

Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 190 do 210; brzejavni drogovi 220—230; bordonali merkantilni 300—330; trami merkantilni 240—290; škorete, konične, od 16 cm naprej 580—600; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 600—640, škorete, podmerne do 15 cm 480—500; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 450—500; deske-plohi par., od 16 cm naprej 490—540.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 450—470; deske-plohi, naravni, ostrorobi 600 do 700; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—700; deske-plohi, parjeni ostrorobi 750 do 950; testoni 430—440; tavolet 900—950.

Hrast: hlodi I., II. 300—400; bordonali 1200—1300; deske-plohi, neobrobjeni boules 1200—1300; deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 900—950; deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1300; frizi 1000—1200.

Drva: bukova, suha 16—17.50; hrastova, suha 14—15.50.

Železniški pragovi: 2.60 m, 14—24, hrastovi 53—56.

Oglje: bukovo za 100 kg 75—80.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Testoni: I., II., III., dolž. 2.25 m, od 10 do 30 cm širine. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče, za IV. od 2.25 m in kratki testoni (testate) naj se cena glasi 25% manj od gornjih. Dolžine posameznih testatov so lahko 1.75, 1.40, 1.05, 0.70 m.

Vsako vagonsko množino do konca I. 1930 se potrebujejo: Javorjevi plohi: ostrorobi, paralelni, očeljeni, od 27 mm naprej do 100 mm, od 2 m dolžine naprej, od 20 cm širine naprej, I. zase, odnosno I., II. zase. — Bukovi ali javorjevi remeljni, brez grč, ravni, nerazpokani, ostrorobi, parjeni ali neparjeni, s toleranco posameznih znakov srca,

Dobra svetiljka, prijetno stanovanje.

Maksim sveča se polni s petrolejem, bencinom ali bencolom. Gori brez smrada in se ne kadi. Potrošnja za 15 ur samo 1 liter gorilnega materiala. **Jakost svetlobe 300 sveč.** Zanesljiva proti vetru in dežju.

Josip Kostajnshek, Celje, Vodnikova ulica 9.

Maxim

od 60 cm dolž. naprej, in sicer: 57×57 mm, 57×54 mm, 57×50 mm, 57×48 mm, 57×45 mm, 57×41 mm, 57×38 mm, 57×35 mm. — Bukovi remeljni, parjeni, ostrorobi, ravni, brez grč in sra, v dolžinah 54, 100, 120 cm; 32×19 mm, 38×19 mm, 38×22 mm, 45×22 mm, 64×19 mm, 38×16 mm, 32×22 mm, 26×22 mm. — Orehovi plohi boules, večja množina. — Vse franko vagon prihod Sušak pristanišče.

1 vagon smrekovih desk, paralelnih, ostrorobih, očeljenih, I., II., suhih: 15 m³ od 24 mm, 5 m³ od 18 mm, 5 m³ od 12 mm, od 17 cm širine naprej, 4 m dolžine. Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon smrekovih desk, paralelnih, ostrorobih, očeljenih, I., II., suhih: 5 m³ od 28 mm, od 17 cm naprej; 5 m³ od 38 mm, od 18 cm naprej; 5 m³ od 48 mm, od 18 cm naprej; 5 m³ od 58 mm, od 18 cm naprej; 5 m³ od 70 mm, od 20 cm naprej; dolžine 4, 5, 6 m. Cena franko vagon meja Postojna.

Smrekove deske: ca. 100 m³ 24, 18, 12 mm v francoskih širinah in to, kakor sledi: dolžina 4 m, širine od 22, 25, 28, 30, 33, 36 cm, ca. enako razdeljeno; debeline: 50% od 24 mm, 30% od 18 mm in 20% od 12 mm; kvaliteta: Monte I., II.

Smrekove deske: ca. 20—30 m³ v sledečih dimenzijah: debeline 28 mm, z 2 mm prekomere v suhem stanju, širina od 12 cm naprej, medija 18/20 cm, dolž. 2—2'25—2'33 m ali še enkrat toliko 4—4'50—4'66 m, lahko tudi trikrat toliko itd.; kvaliteta: popolnoma brez grč. — Cene naj se glasijo franko vagon Sušak pristanišče. Navesti je tudi treba rok dobave.

32 m³ hrastovih bordonalov od 3'50 m dolžine naprej in od 32 × 32 cm prereza naprej. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja ali pa meja Postojna tranzit.

500 komadov hrastovih pragov: 16 × 26 × 26 ali 15 × 25 × 260 m. Cena naj se glasi franko vagon avstrijska meja Špilje ali Jesenice.

400 komadov hrastovih pragov: 14 × 24 × 240 ali 2'50 m. Pri pragovih 14/24 mora biti dolžina 2'40 ali 2'50 m ali samo ena mera, pri pragovih 2'60 se tolerira okoli 20% 16/23 in 15/23 cm.

Jelove »smezzole«, v dolžinah 4'50, 5, 6 m, v debelinah 78/158 — 88/178. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Smrekovi hlodi: 300 kom. premer 22, 23, 25 cm, 6 m dolžine; 200 kom. premer 22, 23, 25 cm, 5 m dolžine; 360—400 kom. premer 25 cm, 5 m dolžine; 360 kom. premer 18—20 cm, 6 m dolžine.

Jelovina — Tombante — I-Iva: 2500 kom. 18 mm debeline, od 19—30 cm, 4 m.

Črni bor: 200 kom. 58 mm, 25 cm, 6 m; 400—500 kom. 48 mm, 25 cm, 48 mm, 28 cm, 6 m dolžine.

Črni bor: 25 cm × 25 cm, 22 cm × 22 cm, 20 cm × 20 cm, 8 m dolžine; 60 mm × 19 cm, 68 mm × 22 cm, 4 m dolžine. Cena vagon grška meja Djevdjelie tranzit.

Za dobavo avgust—september: 100 m³ moralo, 4 m, 28/58 in 33/68 mm — garantirana debelina! — suho, vezano v zvezke, ostrorobo, očeljeno, tombante. Franko meja Postojna.

Brzobjavni drogi: smreka, jelka ev. bor: 8 m s premerom v vrhu 11/13 cm, 50% od celotnega kvantuma; 9 m s premerom v vrhu 12/13 cm, 30% od celotnega kvantuma; 10 m s premerom v vrhu 12/14 cm, 10% od celotnega kvantuma; 11 m s premerom v vrhu 12/15 cm; 12 m s premerom v vrhu 13/15 cm, 10% od celotnega kvantuma. — Franko meja italijanska.

20 vagonov jelovih odpadkov od žage, suhih in zdravih, 1 m dolžine, vezanih v zvezke. — 10 vagonov isto, dolžina 50 cm, vezano. Cena fco meja via Postojna tranzit.

»Smezzole«: ca. 150 komadov 4'50 m, 78/158 mm; ca. 150 kom. 5 m, 78/158 mm; ca. 80 kom. 4'50 m, 88/178 mm; ca. 80 kom. 5 m, 88/170 mm; ca. 50 kom. 6 m, 88/178 mm. Franko meja Postojna. Dobava v enem me-

Ali ste poravnali naročnino?

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Pobotanje med prezadolžencem in pa njegovimi upniki, ki so obenem tudi na drugi strani njegovi dolžniki je dovoljeno pred otvoritvijo poravnalnega postopanja, ako si je prezadolženec dolžnik pridobil terjatev nasproti njemu vsaj šest mesecev pred otvoritvijo poravnalnega postopanja, ko še ni vedel ali ni moral vedeti o njegovi plačilne nezmožnosti. Pobotanih terjatev ni treba prijavljati poravnalnemu sodišču.

Ne upoštevajo se sledeče terjatve:

1. obresti in stroški upnikov od dneva uvedbe poravnalnega postopanja,
2. denarne kazni in globe proti prezadolžencu iz katerihkoli kaznivih dejanj,
3. zahtevki na podlagi daritev, ali na podlagi volil, če je uvedena poravnava nad zapuščino.

Določbe konkurznega zakona o neodrejenih in rokovnih terjativah, o perijodičnih in pogojnih dajatvah, o pravicah

sodolžnikov, porokov ter o pravici upkov nasproti sozavezancem, dalje o zasledovalni pravici, o stranskih pristojbinah in terjativah na povračilo, o terjativah dolžnikove žene, o terjativah trgovskih in inozemskih upnikov veljajo tudi pri poravnalnem postopanju.

Na poravnalni narok mora priti dolžnik osebno sam. Le v slučaju tehtno dokazanega zadržka ga sme nadomestiti njegov pooblaščenec, sicer smatra sodišče, da je odsloplil od poravnalnega predloga. Na dolžnikovo prošnjo sme poravnalni sodnik iz tehtnih razlogov preložiti poravnalni narok za največ 15 dni.

Dolžnik mora naroku predložiti svoje poslovne knjige, iz katerih se more razvideti njegovo premoženjsko stanje, kakor tudi eventualno končno bilanco, ako je bila sestavljena in potrjena od poravnalnega upravitelja.

Na poravnalnem naroku mora dolž-

nik, ali od sodnika določeni družbeniki pri trg. družbah, oziroma osebno odgovorni zadružniki pri zadrugah priseči, da so knjige in seznamki pravilni in terjatve ter dolгови izkazani v resničnih zneskih. Sodnik sme iz tehničnih razlogov dolžnika oprostiti prisege po zaslišanju upravitelja in zaupniškega odpora.

Pravico glasovanja na poravnalnem naroku imajo vsi upniki, z izjemo onih, katerih terjatve ne posežajo v poravnalno postopanje. Ločitveni upniki pa glasujejo samo z onim delom svojih terjatev, ki se po vsej priliki ne bo poplačal, če se uveljavi ločitvena pravica. Isto velja za one upnike, ki so zavarovani z drugimi osebami kot poroki. Menični upniki imajo pravico glasovanja le, če predložijo izvirno menico.

Oni upniki, ki svojih ter terjatev niso

prijavili v predpisanem času (glej slr. 4471), imajo pravico glasovanja le tedaj, če se zamore poravnalni upravitelj izjaviti o pravilnosti in višini terjatve, ne da bi bilo potreba vsled tega narok predložiti.

Upniki, ki se iz tehničnega razloga naroka ne morejo osebno udeležiti, lahko glasujejo tudi pismeno pri kakem odvetniku, notarju, oziroma s sodno ali notarsko overovljenim podpisom na lastni pisani izjavi, mogoče pa je tudi glasovati na ta način, da upnik poda svojo izjavo pri kakem drugem, ali tudi pri poravnalnem sodišču na zapisnik. Te izjave veljajo kot oddani glas, če prispejo pred koncem razprave.

Upniki, ki so prijavili skupno terjatve, ali oni upniki, ki imajo po več terjatev, glasujejo samo z enim glasom.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iznajdbe.

Nikotinovo milo.

Italija je pričela v svoji monopolski režiji izdelovati in prodajati nikotinovo milo, ki je sestavina tobačnega ekstrakta in milnih zmesi ter služi za odpravljanje mrčesa pri živalih (konjih, govedu, psih itd.). Milo je bilo preiskano od živinozdravstvenih in poljedelskih laboratorijev ter ambulatorijev in je njegova desinfekcijska učinkovitost proti parasitom (zajedvcem) in drugemu mrčesu strokovno dognana.

Citronova kislina iz sladkorja.

Najnovejši kemični poskusi so pokazali, da se zamore s pomočjo različnih bakterij izzvati vretje sladkorja in na ta način pridobivati citronovo kislino. Ker je ta način pridobivanja citronove kisline cenejši od dosedanjega, poleg tega pa se zamore kislino pridobivati na še cenejši način naravnost iz sladkornega trsja, bodo te iznajdbe občutno škodovale Italiji, ki je bila doslej skoraj edina producentinja limonove kisline, za katero je zlasti v industriji brezalkoholnih pijač, pa tudi pri raznih drugih kemičnih podjetjih veliko povpraševanja.

Svila iz celuloze in sladkorja.

Prof. H. Hibbert iz Montreala je iznašel način proizvodnje umetne svile sintetičnim potom iz celuloze in sladkorja, ki je mnogo cenejši od dosedanjega načina proizvodnje umetne svile. Ker se tovarnarji umetne svile boje, da se bo z novo iznajdbo položaj v njihovi industriji še izdatno poslabšal, so sklenili odkupiti od izumitelja patent potom svojega sindikata in ga vsaj začasno ne nameravajo izrabljati.

Potapljaška krogla.

Newyorški profesor William Bebel je skonstruiral jekleno kroglo za potapljanja v morsko globino, opremljeno z vsemi potrebnimi aparati za raziskovanje morja, s katero se je v poizkuših spustil v globino 760 metrov. Dosedanji aparati so omogočevali raziskovanje morskih globin samo do 100 metrov. — Iznajditelj pa trdi, da se je njegovo kroglo možno spustiti v globino do 920 metrov.

Oglasi v »Malem Irgovcu« se najboljše rentirajo, ker ima med vsemi ti-soči naročnikov edino le resne kupce!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles
in otroških vozičkov. Ljubljana, Kar-
lovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

ZRCALA IN BRUŠENA STEKLA IZ-
DELUJE TVORNICE OGLEDAL
A. VRHOVEC, LJUBLJANA
ZA GRADOM ŠTEV. 9 (na koncu štreliške ulice)

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo Vaše odjemalce,
a Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek, ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vi!

**Pridobivajte našemu listu
vedno nove naročnike!**

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGO-
VINA R. MIKLAUC, »Pri škofu«,
Ljubljana, katera obstoja že preko
60 let in razprodaja na debelo in
drobno manufakturno, sukneno in
vse v to stroko spadajoče blago, na-
znanja svojim cenj. odjemalcem, ka-
kor tudi vsem gg. trgovcem, ki kri-
jejo svojo zalogo v Ljubljani, da je
povečala svoje trgovske lokale v celo
prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago
iz priznani najboljše svetovnih to-
varn v veliki izbiri in najnovejših
vzorcih; cene so vsled prvovrstnih
zvez jako ugodne. Zaloga se lahko
vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!